

Stärkt beredskap och en konkurrenskraftig grön omställning går hand i hand

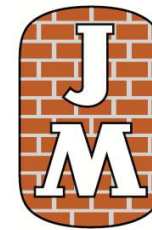
Uppsala läns miljö- och klimatkonferens –
Grön omställning i en orolig tid

Hagainitiativet är ett nätverk
av stora företag, i Sverige.
Tillsammans visar vi
ledarskap för ett lönsamt
näringsliv utan
klimatpåverkan

Folksam

VAROPreem

Axfood

Strategi för 2020-talet

POLITISK PÅVERKAN

Driva på politiken i Sverige och inom EU att prioritera klimat och miljö.

AFFÄRSNYTTA

Inspirera fler företag att se affärsnyttan i klimatomställningen.

WALK THE TALK

Ambitiösa klimatmål och strategier.

Geopolitisk oro och klimatfrågan i bakgrunden

sverigesradio

Nyheter

Poddar & program

Kanaler

Mer

Arkivbild. Foto: Pontus Lundahl/TT

INDIKATOR OPINION

Färre ser klimatet som viktigaste valfrågan

FIGURE 3

Global risks ranked by severity, short term (2 years) and long term (10 years)

Please estimate the likely impact (severity) of the following risks over a 2-year and 10-year period.

Short term (2 years)

1. Geoeconomic confrontation
2. Misinformation and disinformation
3. Societal polarization
4. Extreme weather events
5. State-based armed conflict
6. Cyber insecurity
7. Inequality
8. Erosion of human rights and/or of civic freedoms
9. Pollution
10. Involuntary migration or displacement

Long term (10 years)

1. Extreme weather events
2. Biodiversity loss and ecosystem collapse
3. Critical change to Earth systems
4. Misinformation and disinformation
5. Adverse outcomes of AI technologies
6. Natural resource shortages
7. Inequality
8. Cyber insecurity
9. Societal polarization
10. Pollution

Historisk upprustning av försvaret – satsning på 300 miljarder

UPPDATERAD 19 JUNI 2025 PUBLICERAD 18 JUNI 2025

Vikten av näringslivets gröna omställning

- Klimatpolitik är näringspolitik
- Konkurrenskraften ökar med offensiv klimatpolitik
- Företag bidrar med arbetstillfällen och i förlängningen finansiering av välfärden
- Upprustningen av totalförsvaret omfattar den civila beredskapen där företag spelar en mycket viktig roll (beredskapslager, omställning, energioberoende etc)

18 okt 2022

Miljödepartementet flyttas in under näringsdepartementet

Dagens industri 50 START BÖRS MARKNADSNYTT BEVAKNINGAR LEDARE DI TV JOBB

Naturskyddsföreningen

Skydda inte får f

Bli med

Viktig information till Sveriges företag

Beredskap för företag

Om krisen eller kriget kommer

Myndigheten för civilt försvar

DEBATT

Sveriges konkurrenskraft ökar med offensiv klimatpolitik

Ett år före riksdagsvalet 2026 vill vi i företagsnätverket Hagainitiativet skicka en uppmaning till alla politiska partier: Gör klimatpolitiken till en central del av er strategi för Sveriges framtida konkurrenskraft.

Publicerad: 22 september 2025, 15:30

Spara

D Debattredaktionen

Text

Beredskap, konkurrenskraft och grön omställning i näringslivet

- Näringslivets gröna omställning är central för våra företags konkurrenskraft och att skapa jobbtillfällen.
- Konkurrens mellan olika politikområden så som säkerhet, upprustning, handelskrig i en tid av geopolitisk oro.
- Viktigt att se synergier. Samhället har inte råd att endast fokusera på en utmaning – tidseran för poly-kriser är här.
- Sveriges civila beredskap i relation till näringslivet behöver tydliggöras (t.ex. ansvar och finansiering av beredskapslager)
- För att näringslivet ska ha de bästa förutsättningar att bidra med sina lösningar, behöver politiken leverera förutsägbara och långsiktiga spelregler.

Nato Baseline Requirements for National Resilience

FRÄMJA NÄRINGSLIVETS
GRÖNA UPPVÄXLING,
KONKURRENSKRAFT OCH
BEREDSKAP SAMTIDIGT

- *Säkerställa politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner.*
- *Resilient energiförsörjning.*
- *Effektiv hantering av okontrollerade befolkningsrörelser.*
- *Resilienta system för livsmedels- och dricksvattenförsörjning.*
- *Hantering av stora masskadeutfall och hälsokriser.*
- *Resilienta civila kommunikationssystem.*
- *Resilienta transportsystem.*

Fyra huvudområden

**1. Transportinfrastruktur
i tider av stärkt
beredskap**

**2. Energisystemets roll och
omställning för beredskapen för
Sverige**

**3. Stärkt jordbruk för ökad
robusthet och minskade
utsläpp**

**4. Cirkulär ekonomi för
strategisk
resursanvändning**

Vi ser tydliga fördelar och stora möjligheter till samverkan mellan näringslivets gröna omställning, minskad klimatpåverkan och stärkt beredskap. **Vår uppmaning till berörda beslutsfattare är koppla ihop dessa frågor och samverka mer.**

Försvarsberedningens säkerhetspolitiska
rapport 2023

Ds 2023:19

 Regeringskansliet
Försvarsdepartementet

Klimatförändringarna var en av de globala trenderna som Försvarsberedningen lyfte i sin rapport Allvarstid 2023. De skriver *”kopplingen mellan klimat och säkerhet är tydlig”*.

Michael Claesson, ÖB, skriver om att...
...klimatförändringar spär på konkurrens om
resurser i några av världens mest konfliktdrabbade
regioner.

Vägval – framtiden för svensk säkerhet

Transportinfrastruktur i tider av stärkt beredskap

”Försvvarsberedningens senaste rapport lyfter fram vikten av att Sveriges transportinfrastruktur är motståndskraftig och kan stödja totalförsvaret.”

Transportinfrastruktur i tider av stärkt beredskap

1. Inför ekonomiska styrmedel som gör förnybara drivmedel billigare än fossila drivmedel
2. Ta fram en strategi för hur förnybara råvaror och produkter ska utgöra en större del av beredskapslager samt hur ett framtida krigslager för Sverige ska finansieras
3. Främja inhemsk förnybar drivmedelsproduktion som spelar en viktig roll i att förse Sverige med nödvändiga drivmedel i händelse av kris, höjd beredskap eller krig
4. Ta fram en plan för hur eldriven person- och godstrafik vidmakthålls om eltillförseln slås ut, inklusive eventuella behov av reservlok och lastbilar

Biogasen – en lysande affär

Transportinfrastruktur i tider av stärkt beredskap

5. Höja budget för underhåll av järnvägen
6. Prioritera utbyggnad och förstärkning av banor som stärker beredskapen
7. Underlätta upphandling av godstransporter på järnväg
8. Se över banavgifterna för att öka järnvägens konkurrenskraft

Malmbanan central för industrin, omställning och beredskap

Energisystemets roll och omställning för beredskapen för Sverige

Elförsörjningen är en avgörande samhällsfunktion och en förutsättning både för vardagsliv och totalförsvaret, särskilt i tider av höjd beredskap.

Elektrifieringen av transport och industrisektorn stärker försörjningstryggheten genom att minska importberoendet av fossila bränslen, men ökar samtidigt vårt beroende av ett stabilt elsystem.

Energisystemets roll och omställning för beredskapen för Sverige

9. Bred överenskommelse kring den framtida energipolitiken
10. Prioritera teknikneutrala styrmedel
11. Satsa på åtgärder för energieffektivisering
12. Använd elnätet smartare - effektivisera och digitalisera
13. Öka energisystemets motståndskraft
14. Säkerställ strategisk reserv av flytande förnybara drivmedel nu och i framtiden för kris- och krigssituationer

Övik Energis långsiktiga avtal en del i ö-drift och omställning

Stärkt jordbruk för ökad robusthet och minskade utsläpp

Sverige har idag en självförsörjningsgrad på cirka **50 procent** (att jämföra med 1988 då det var 75 procent).

- **Finland 80 procent**
- **Danmark 150 procent**

Samtidigt har befolkningen i Sverige ökat med två miljoner mellan 1988 och idag.

Stärkt jordbruk för ökad robusthet och minskade utsläpp

För att klara att försörja
Sveriges befolkning på mat
i händelse av krig så behövs
ett systematiskt arbete för att
**undanröja hinder och möjliggöra
ökad försörjningsförmåga.**

Stärkt jordbruk för ökad robusthet och minskade utsläpp

15. Inför ett jordbruksavdrag i stället för återbetalning av dieselskatten
16. Agera för stärkt livsmedelberedskap och bygg upp strategiska lager för jordbrukets insatsvaror
17. Ta fram en gemensam målbild och strategi för jordbrukets klimatomställning och stärkt beredskap
18. Stärk det ekologiska jordbruket i Sverige
19. Stöd utvecklingen av inhemska och cirkulerande system för växtnäringsförsörjning

Halla gård självförsörjande och låg klimatpåverkan

Foto: Almi

Cirkulär ekonomi för strategisk resursanvändning

I sin rapport "*Planering för försörjning av varor och tjänster*" lyfter MCF att sårbarheter i försörjningsflöden måste uppmärksammas, särskilt där komplexa värdekedjor och beroende av kritiska insatsvaror samt fungerande utrikeshandel utgör en risk. Detta ökar Sveriges sårbarhet vid kriser, då vi i dagens läge är **beroende av import för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner.**

Ett sätt att **minska denna sårbarhet är att ställa om till en mer cirkulär ekonomi**, där återvunnet material används i högre grad och beroendet av importerade, jungfruliga råvaror minskar.

Cirkulär ekonomi för strategisk resursanvändning

20. Anta nationella mål för ett resurseffektivt samhälle och mål för cirkularitet
21. Stärk kraven för cirkularitet i offentlig upphandling
22. Skatteväxling för ökad cirkularitet
23. Undanta begagnade produkter från den så kallade kemikalieskatten
24. Klassificera inte flöden som avfall där material fortsatt kan cirkuleras i befintlig form
25. Inför ett program för riskdelning vid uppskalning av cirkulära teknologier

Stena Recycling återvinner blackmass

Li
Mn
Co
Ni

Avslutningsvis

Genom att **integrera beredskap med näringslivets gröna uppväxling** kan Sverige bli både starkare, mer konkurrenskraftigt och nå klimatmålen.

